

ВПЕРЕД!

РОБІТНИЧА ГАЗЕТА,

орган української соціалдемократичної партії.

Виходить кожного дня о 3. год. пополудни.

Ціна примірника у Львові й на провінції:

== 40 сот. ==

Місячна передплата з пересилкою 10 К.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:

— „ВПЕРЕД“, ЛЬВІВ, ВУЛИЦЯ РУСЬКА Ч. 3., —
I. поверх.

Пролетарі всіх народів єднайтеся!

На розказ Начальної Команди В. П. видаємо нашу газету крім звичайного нашого українського письма — також і латинськими буквами. Розказови сьому повинусьмося тільки з konieczности, бо не хочемо позбавити наших читачів свого рідного слова.

Українські представники на мирову конференцію.

„Wiek nowy“ подає отсю кореспонденцію з Кракова: Державний секретар для заграничних справ Західньо-Української Народньої Республіки д-р Василь Панейко і париський посол східнього українського директоріату Григорій Сидоренко, котрі в дорозі до Парижа на мирову конференцію задержалися вчора в Будапешті, в розмові з тамошніми політиками заявили, що на Україні панує спокій. У східній Україні державні справи веде правительство, утворене з соціалістів і незалежних націоналістів, в західній Україні Українська Національна Рада.

Українська Народня Республіка.

Українські республіканські війська заняли і обсадили столицю України Київ. „Ясновельможний“ пан гетьман Павло Скоропадський і його кабінет уступили. За Києвом пішли морські городи Одеса-Миколаїв.

На чолі Республіки станув директоріат, що складається з тов. Винниченка, Петлюри і Андрієвського.

Словнилися наші горячі бажання, наша столиця знову вільна, а на міській думі знову прапор української Республіки.

Тепер вже усунена остання перешкода, яка ще існувала у деяких українських патріотів на згадку дня 19. жовтня с. р. у Львові, що, мовляв, треба почекати з прилученням аж до порішення внутрішніх справ на Україні.

Вони порішені і тепер для нас всіх одна мета, одна ціль: зєдинена, вільна, незалежна українська народня республіка.

Широкі маси селян і робітників за неї бороліся і її виборили, тому наша республіка мусить бути справді народня.

І тому Конституанта, Український Національний Сойм, вибраний на підставі загального, рівного, безпосереднього, тайного, пропорційного виборчого права без ріжниць пола, мусить забезпечити в першій мірі здійснення всіх реформ, що забезпечилиби права тих широких мас.

Селянським масам аграрна реформа мусить дати землю, а міським і фабричним масам 8-годинний день праці, робітниче законодавство, охорону робочої сили.

А далі справи освіти, церкви, одним словом цілий ряд чергових справ, що мусять бути вирішені на основі справдішньої демократії та поступу.

І ми певні, що наші товариші Винниченко, Петлюра та другі уживуть всі свої найкращі сили, щоб наша народня республіка виповнила ті всі свої зобов'язання як найкраще.

Ми певні, що й республіканська Франція і ліберальна Англія і вільнодумна Америка з Вільсоном подадуть руку новій молодій республіці, — бо тільки таким разом повстане найскорше союз вільних народів Європи.

Ми віримо, що наша сусідня польська народня республіка зуміє побороти інстинкти своїх шовіністів і стане побіч нашої республіки, як добрий і вірний товариш до спільної боротьби з усіма ворогами республіки та демократії.

Ми певні, що й російські товариші не підуть слідами Денікінів та Савенків, а захочуть

традицію тов. Леніна, тов. Луначарського і других, що ще за царських часів гідосили права українського народу.

А наша Західньо-українська Республіка певно вже через Державний Секретаріат навязала тісні зносини, щоб в найближчих днях зреалізувати узвалу Національної Ради у Львові з дня 10. листопада с. р. та щоб місто двох станула одна, зєдинена українська народня республіка.

Революція і контр-революція в Польщі.

I.

Польська республіка є тепер ареною завзятої боротьби, яку проти демократичного, революційного правительства Пілсудського веде організована польська контрреволюція. Осередком цієї боротьби є Варшава, столиця давньої російської Польщі, давнього Королівства Польського, та вона обгортає, захоплює і Познанщину і австрійську Польщу.

З одного боку стоїть демократична, робітничая, соціалістична, мужицько-радикальна Польща; з другого Польща шляхти, великої буржуазії, заможного мужицтва, — одним словом, консервативна Польща посідаючих клас.

Боротьба між тими двома таборами, що в останніх часах проявляється не тільки острою, безглядною дивизійською полемікою, не тільки на вічах, зборах, демонстраціях, але переходить просто в проби державних замахів. Недавно демонстранти вшехпольських зборів пішли демонювати палату прем'єра-міністра польської республіки, тов. Морачевського.

Теперішня боротьба — се річ зовсім не нова; се дальший спір, яку ведуть між собою не віднині дві головні течії політичної польської думки, два головні ворожі табори польської суспільности.

Аж вже в 1905 році, в часах першої революції в царській імперії зазначилися яскраво протиставлення, які дотепер вкривалися в підземеллях польського суспільно-політичного життя.

На чолі одного табору стоїть Польська Партія Соціалістична (Р. Р. С.), а її найгажнішим репрезентом Іосиф Пілсудський. Се революційний табор польського пролетаріату, що перший і вперше по геройським та нещасним повстанню 1863 року підіймає прапор революційної боротьби проти царату за волю і самостійність рідної країни.

Довгі літа — від першої хвилини, коли почався новочасний, соціалістичний робітничий рух в Польщі, а зокрема від 1892 р., коли зєдинена в одно з поодиноких робітничих, революційних груп партія підняла клич боротьби за волю, самостійну польську республіку, — се був одиникий голос протесту поневолені Польщі, поневоленої Варшави проти царської неволі. Коли в 1897 р. цар Микола II. відбував тріумфальний візд до Варшави, коли все воколо мовчало і корилось перед північним деспотом, коли перед ним духовна і світська єрархія і буржуазія була поклони і надіялася на часи „нового курсу“, мовчки ждала царської милостині, — в той час тільки голос соціалістичного пролетаріату польського роздавався грізним протестом проти царату серед загальної тишини, серед загального раболіпія. З тайної друкарні П. П. С. виходив, — на перекір царським політикам — соціалістичний „Robotnik“. А головним його редактором, ініціатором цієї тайної, підпольної революційної преси був Пілсудський.

В 1905 році, коли почали хитатись основи царату, виходить революційний пролетарський рух на світло дня. Тепер вже не протест слова з тайних, підпольних друкарень, тепер іде протест оружної демократії. І знов одним з ініціаторів цієї нової революційної боротьби польського пролетаріату стає Пілсудський. А побіч нього в 1905 і в 1906 році цілий ряд революціонерів-героїв, з тої боевої організації ППС., яку боло-том клеветою обкидала польська контрреволюція.

А на чолі цієї польської контрреволюції стала національна демократія — з Романом Дмовським на чолі, з Дмовським, що як президент Польського Кола в петербурзькій, царській думі стає речником поєднання польських посідаючих клас з царатом, що за ціну дрібних уступок, за ціну культурної автономії стає „без застережень“ на становищі всеросійської державности, що готов є пролити „братню кров“ польських революціонерів за обітницю співволодіння з царськими посіпаками, що завітні мрії, бажання і змагання революційної Польщі продав царській, самодержавній Росії...

Польська контрреволюція — слідами давньої Тарговиці, що за Катерини польську волю за шляхоцьку самоволю продавала, що слідами польських контрреволюцій 1831 і 1863 р. путала розгін визвольного, революційного руху повстаньчого, тепер знов воскресла і станула до безпощадної, невимолимої боротьби проти польської революції *).

І польська контрреволюція побідила. Побідила, бо побідив царат. І хоч як безпощадно доплатив і нівечив тріумфуючий царат всі визвольні здобутки 1905—1906 рр., хоч як він доплатив і нівечив Польщу, — польська контрреволюція ішла мов нікчемний, безсловесний рух за колесницею тріумфального царату. Дмовський іменем петербурського Кола польського давав цареві податки і рекрута, „отрипався“ революційного, самостійницького руху Польщі і всіх „діл его“, царат — здавалося — на довго закріпив своє царство над Вислою.

Вибухла війна. Пілсудський сотворив польські „легіони“. Се була дальша революційна акція „боевих організацій“ ППС. Се був клич, який колись в 1905 році в устах неустрашимого польського героя-революціонера Монтвілла-Мірецького озвався на варшавській цитаделі: „Niech żyje Niepodległa Polska!“ **)

Цілий ряд героїв-боевиків ППС. складав свої голови на жертвеннику самостійности і волі рідного краю.

Польська контрреволюція привитала сей революційний виступ ППС. вірогідними, раболіпними поклонами для царату.

Маніфест Миколи Миколаєвича, виївіт виїантійсько-московського фарисейства, прийняла контрреволюційна Польща, як здійсненне мрій „ділів і прадідів“ польського народу.

Пілсудський з легіонами, в ім'я вольної, незалежної, самостійної Польщі, став до бою проти царату — в перших днях серпня 1914 р. виступив до революційної війни за визволення рідного краю.

Тут станули революційні ряди польського народу, зєдинені під прапором ППС. — там станула реакційна Польща, що бездільно, безчинно, пасивно вижидала побіди царату, який їй мав кинути охляпи культурної чи місцевої, варшавської автономії.

Революційна боротьба, під червоним знаменем соціалізму, боротьба за волю і самостійність Польщі — або раболіпне, нікчемне коротання віку під царським ярмом — отсе питання знов стало перед польським народом.

І зисв його порішив революційний пролетаріат польський; знов його порішив Пілсудський, речник польського соціалістичного пролетаріату.

М. Ганкевич.

*) Всі вшехпольські часописи засипували клеветами революційну акцію ППС., як акцію „бандитів“, „прусських наймитів“ і т. д. і т. д. В 1905 р. — коли відбувався VII. конгрес ППС. у Львові, — тодішнє вшехпольське „Słowo polskie“ не вгадалось — за часів царського абсолютизму в його найзавзятішій боротьбі з польською революцією — деундіювати ППС., що вона при неутраляній житчливості австрійських властей через кордон пересилає оружє своїм боевим організаціям!...

**) Один з найвиїаначніших діячів ППС. — довгий час скривався перед царськими властями — та по довгий ряді революційних замахів на царські інституції, дістався в руки царських посіпак. Згинув на варшавській цитаделі осінною ночью 1906 року.

Чехи і Українці.

„Ukrainska otazka“ (Українське питання), написав Яромір Нечас, видане в Берні. Автор присвятив свою працю 250 українським робітникам, з якими пережив три важкі роки цієї світової війни.

Дуже теплу й гарну рецензію про ту книжку помістив тов. Емануїл Шкатуля, ред. „Pravo Lidu“ в теоретичнім місячнику чеської соц.-дем. партії „Akademia“ за падолист с. р.

Цитуємо деякі місця:

„Українців не було на майових святкових днях в Празі (ювілей чеського театру — пр. ред.); Україні не найшли порозуміння у нідного славянського народу і тому разом з Болгарами утворили один протиславянський фронт між Славянами. Кривдимо їх одначе, коли дивимося на їхній визвольний рух, як на средство до ослаблення великої Росії, та як на сепаратистичний рух штучно піддержаний через Відень та Берлін“. Тут докладно розказує історію відродження від лютого 1917 р. аж до часів гетьмана Скоропадського, а далі каже про відносини Українців до Поляків. „Між Українцями а Поляками є велика неприязнь. Проти мужицької та демократичної України стоїть вшехпольська та імперіалістична Польща від моря до моря, а Україна лежить на дорозі до Чорного моря. Зломані аристократичні традиції Поляків та здемократизованне польського життя є першою умовою будучого примирення. Перед війною Чехи мало інтересувалися Україною, доперва підчас війни познайомились з українським селом. Українці, а головні галицькі, бачуть в Чехах стало тільки „жапапів“ се є приклонників, помічників та приверженців Росії; міщанська політика, що тягла до царської Росії, зробила нам з Українців ворогів, народ майже 35 міліоновий“.

Ми додамо від себе, що ми завше відрізняли наших приятелів, тов. Немца, Совкупа та других від Крамаржа, Кльофача і їм подібних.

Протест Юрія Брандеса проти жидівських погромів.

Як доносить „Politiken“, на конференцію в справі протесту проти жидівських погромів в Польщі і в Галичині, що відбулася в Стокгольмі, Юрій Брандес прислав таку телеграму:

„З жаєм і не маючи надії, щоби се мало який успіх, прилучаюся до протесту проти погромів в Галичині і в Польщі; всяка надія у тих, котрі через трицять літ боролися за незалежність Польщі і вважали Поляків за народ гуманний і ліберальний, розвіялася тепер“.

За українське національне ім'я.

Серед оргій шовінізму й українодства, що обхопили польське громадянство в останнім часі й ведуть до затрощення українсько-польських взаємин на довгі часи — появився на шпальтах безсмертної польської преси у Львові білий крук...

Маємо на думці статтю професора краківського університету Казимира Ніча (Nitsch) в Kurjer-i lwowski-ім (№№ 535—7), п. з „Русини чи Українці?“. Ділиться вона на дві частини. У першій займається питанням, чи Поляки мають право перечити нам права звати себе „Українцями“; у другій обговорює протилежне питання, чи Українці мають право вимагати від Поляків занехати старих назв „Rusini“, „ruski“. В обох випадках доходить автор до відмовної відповіді; себто: 1) Українці мають повне історично-політичне й національно-культурне право звати себе новим іменем; 2) Поляки мають право й надалі, прийнявши покищо, називати Українців старим іменем Rusini.

Аргументація автора, загалом беручи, вірна, хоч не у всіх подробицях відповідає вимогам наукової критики. Між иншим покутує у нього традиційний польський погляд, буцімто назва „Україна“ давніше була привязана до якоїсь означеної географічно-політичної одиниці (колишня польське Київське воєводство). В дійсності се твердження показує тільки, що Поляки забули дещо з історичної географії давньої Польщі, бо польська Україна ніколи не була ідентична з Київщиною, лише обіймала ціле Подніпров'я, ціле Побожжє і значну частину Подністр'я. Так само дивне в устах лінгвіста твердження, що термін „Rusini“ языково цілком добрий; значить — по польськи буде добре й „Ogmašini“, „Tatařzuni“, „Turczuni“ і т. ин.

Проти того, щоб Поляки й далі називали нас „Rusini“, принципіально не можна мати нічого (я сам перед шести роками признавав се у „Нашій Школі“), так само як Німці не противляться тому, щоб їх різні народи різно називали. Одначе коли се окреме називання має очевидно політичну ціль шкодити нам, дискредитувати нас (що инше, мовляв, Українці, а що инше Русини), або відмовляти права до само-

(Пригадуємо, що Юрій Брандес, один з найбільших сучасних літературних критиків і публіцистів, видав перед роками книжку „Польща“, котра зробила Полякам рекламу в цілій Європі. Данські і шведські часописи помістили тепер широкі описи львівських погромів.) (д-р К.)

Вільна, зєдинена німецька Рєпублика.

(Фрідріх Адлер перед Робітничою Радою.)

„Arbeiter-Zeitung“ з дня 22 листопада приносить прегарну промову тов. Фрідріха Адлера, з якої винимаємо уступ про зєдиненнє німецьких земель:

„...Тепер, коли війська Гінденбурга в безладній утечі вицофуються, наступила знову переміна в настрою німецько-австрійської буржуазії. Залізниця Бремен-Багдад та инші мрії приклонників середньоевропейців пропали, дуже кислим став виноград всенімців. Упадок великонімецьких плянів не спричинив одначе піднесення національного почування, противно, з причини невдач росте рєзигнація.“

Інакше є у клясово свідомих соціалдемократів. Вони не були ніколи невольниками імперіалізму, та не хотіли ніколи приложити руки до поневолення чужих народів. Ми опираємося на традиції, почавши від Маркса і Енгельса, від Бебля і Лібкнехта, які дуже добре знали, що се відірваннє німецько-австрійських країв від Німеччини була тільки концєсія Бісмарка на річ габсбургської династії.

Хочу пригадати передісмі в тій хвилині те, що сказав старий Лібкнехт в 1871 р., в тім великім процесі о зраду, в якому він назвав себе „жовніром революції“: „Подвійний ідеал присвічував мені з ранньої молодости: вільна й зєдинена Німеччина та еманіпація працюючого людю, се значить, усунєннє клясового панування, а за тим і увільненнє людськості. За сей подвійний ідеал я боровся по змозі моїх найкращих сил і для сього подвійного ідеалу боритимуся до останнього віддиху. Сього вимагає обовязок“.

Лібкнехт був ціле життя непомиримий великонімець і він ненавидів Бісмарка не тільки тому, що сей місто закладати німецьку рєпублику дав царську корону Гогенцолернам але й тому, що він на місце цілої Німеччини кує сєбє Німеччини кинув Габсбургам. Натім становиску стояв і Август Бебель. І він через ціле своє життя остав великонімцем. Коли він був в останнє у Відні в 1912 р. і сидів в кружку приятелів, сказав: Се був найбільше сумний день в мойому життї, коли в 1866 р. проголошено,

що вилучено Австрію з німецького союзу і буде се найкращий момент мого життє, коли надійде сей день, коли Австрія знову буде зєдинена з Німеччиною.

Август Бебель, свідомий інтернаціоналіст та неустрашимий борець пролетарської клясової боротьби, що з цілою силою поборював німецький імперіалізм, був ціле життє пересвідчений великонімець, бо він бачив, що через зєдиненнє австрійсько-німецьких країв до Німеччини покращають умови клясової боротьби в Німеччині.

Ми, що живемо в тім століттї, знаємо, як тут в Австрії пошкодила нам національна боротьба і розуміємо добре, яку необчислиму користь принеслоби нам се, колиби побідили ті думки Маркса і Енгельса, Бебля і Лібкнехта і колиби повстала вільна і зєдинена Рєпублика цілої Німеччини“.

Жінка в новій державі.

Імперіалістична Росія, стара Австрія упали, а на їх звалищах творяться нові держави.

Киньмо оком в минуле, щоби не повторити давних похибок.

Дотеперішні закони виключали з політичного життє більшу частину людства, виключали всі жінки, без огляду на їх кваліфікації і здібности, без огляду на потребу їх помочи в деяких областях суспільного життє.

Правило, що мушина має бути паном, пробивалося у всіх законах, від глупого § 30. аж до виборчого закону з 1907 року.

Основою нового ладу в демократичних державах буде: рівність і свобода для всіх поневолєних, без ріжниць народности, пола й суспільної кляси.

Стотрицять літ минає від часів французької революції, коли відозвалися перші домагання політичних прав для жінки.

Поміч жінки вже тоді радо приймали, та коли проголосили „Права чоловіка“ були вони лиш правами для мушин.

Стоїмо знову перед явищем перебудови світа.

Надіємося, що Укр. Нац. Рада займе поступовіше становиску, чим французька конституанта перед стоїтькадєсять роками. Надіємося, що вона прийме в свої ряди також і жєнщини та дасть їм активні і пасивні права виборчі і приступ до всіх державних установ.

Заклад, що жінка до сього неспосібна, нестійний. Досі не було нагоди ті здібности й сили розвинути. Кождий наріп, що творив свою самостійність, адавався до неї недорослий, аж події доказали противникам, що їх побоювання безпідставні. Робочі кляси перейшли також добу,

стійности, коли се свідоме „жонглюваннє“ — як висловився був тов. Микола Ганкевич у львівській раді міській — то нам прислугує право заложити своє вєто, подібно як у деяких випадках Чехи застерігаються проти жонглювання назвами „Czechen“ і „Boehmen“, а Мадяри іменами „Magyar“ і „Ungar“. Зрештою я не знаю, чи Полякам булоб мило, якби так Українці раптом повернули до нашого історичного і доси в народі ще-уживаного терміну для означення Поляків — „Ляхи“, „лядський“? Певно, якби ми по польським боці мали самих проф. Нічів, то спору за назву між ними й нами не булоб, хочби вони й даліше називали нас „Rusini“; одначе кілько то буде треба людських поколінь ждати, заки славетна польська прєса присвоїть собі нічівський метод думання? Для неї буде більш авторитетний проф. Брікнер, сей спеціаліст від „українознавства“ й жонглювання назвами нашого народу, або ті львівські профєсори університету, які ще 1917 (!) р. відкинули одному Українцеві дуже поважну і цінну докторську диссєртацію в яключно тільки тому, що в ній ужито назв „Україна“, „український“!

Задля того ми не перестанемо домагатися, щоб сі назви одержали вже раз право горожанства й серед Поляків.

С. Томашівський.

Пригадка на часі.

Було се акурат чотири роки тому, бо з початком грудня 1914 р. Львів і східня Галичина з винятком Перемишля, були заняті Москалями, а в столицім місті всевладно газдував В. граф Бобрінський — і його політичний дорадник Дудкевич.

На мурах міста раз враз розліплювано всякого рода проклямації, прикази й оголошення, яким усі повинувалися, а які заводили російський лад „на родной русской землі“.

Ще більше на той новий лад „многострадальній Галицькій Русі“ розписувалися всякі російські, по Львову надруковані і місцеві газети. У східній Галичині аж по Ряшів урядовою мовою мали бути тільки російська

мова, всі школи переіменені на російські, львівський польський університет мав бути в цілости перенесений до Варшави, а варшавський, з викладами в російській мові, до Львова. Чорносо-тенна „Прикарпатская Русь“ подала вже готовий плян на зміну назв вулиць міста Львова: Кароля Людвіка на „Миколаєвський проспект“, 3 Мая на „Гр. Бобрінського“, Зибікевича на „генерала Рузького“, парк Кілінського на „Царський“ і т. д.

У Львові в тім часі подібно як і тепер була зорганізована горожанська сторожа після дільниць, з сею ріжницею, що не була уоружена. Мала вона визначені льокалі, де урядував голова (командант) і де дуже радо сходилися всі, щоб в тих тяжких часах свобідно побалакати та розповісти про всі події і сплетні, про які дехто зачув або довідався.

Всі стоваришення, клуби, касина були замкнені, каварні світили пустками, бо відбувалися в них часто ревізії; так що були то одинокі зібрання, на яких політикувано та критикувано зарядження російських властей.

До такої горожанської сторожі мав я честь належати в дільниці І, в одній команді, до котрої належали найчільніші люди з польської суспільности, замешкалі в околиці університету і польських редакцій, як „Слова Польського“, „Газети поранної і вечірної“ і „Веку“. Тут на вул. Хорущині в домі під ч. 15, сходилися часто редактори, профєсори університету, батьки міста і багато инших політиків. Сам цвіт львівської інтелігенції.

І коли так над русифікаційними плянами гр. Бобрінського деякі сумували й плакали, один з вшехпольських провідників, по довгім політичнім виводі законклюдував, що східної Галичини нема що жалувати, бо так чи сяк якби не Москалі, то скорше чи пізніше Галичина по Сян зісталаби опанувана через Українців. — „Nieprawda, panowie!“ — „Ta prawda, że tak!“, була одногласна відповідь присутних.

І ось варта се пригадати тим, що нині не мають слів на висказаннє свого гніву й злости, що Українці посягають за своє право на їх вічній, прагдній землі.

К.

де про їх долю рішали інші класи. Аж тоді коли робітники вийшли у парламент, могли успішно зайнятися самі інтересами робочих мас. Коли так само здавалося, що мужик і робітник недоросли до законодавчої праці.

Війна вирвала жінку з теплої хати, приневолила її сповняти обов'язки, не лиш родинні, але й суспільні. Жінка втратила виїдну позицію доброго духа при домашнім огнищі. Нинішня хвилина вимагає жінок-героїв, та не героїв меча, лиш праці.

Жінка приневолена здобувати екзистенцію не лише собі і власній родині, але зайнятися і тими, які остали без родини.

Овіка над воєнними сиротами, шкільництво, шпиталі, уряди, апровізація не обійдуться без помочи жінщин. В заміну за збільшені обов'язки належить їй людські права.

Страшна школа життя, яку дала війна також і жінчині, нечуваний жертви, які понесли до кращої долі будучих поколінь, скріпили її силу до праці над будовою нової держави, на порубаних, зболілих кістках.

С. О.

Як вибухло повстання на Україні.

Львівська „L'Ukraine“ з дня 28 листопада подає деякі подробиці повстання України проти гетьманського панування.

Гетьман Скоропадський — пише „L'Ukraine“, опираючись на німецькі та австрійські багнети, задумував реставрувати царську імперію. Під позором, що між Українцями нема відповідних людей для ведення публичних справ, він назначав на всі уряди давних царських чиновників. Під позором боротьби з російськими більшовиками, він збирав армію — але не з Українців, лише з реакційних російських елементів і офіцерів давньої російської армії, при чім попірав інші контрреволюційні російські відділи, н. пр. добровольчу армію Денікіна на Півдні. Німецькі реакційні окупаційні влади йшли на руку гетьманові і попірали його заміри взаємін за дозволенне рабування в нечужині в світі спосіб України. Ціле українське громадянство, робітники, селяне, інтелігенція зв'язалися в Український Національний Союз для боротьби з гетьманом. Усі здавали собі справу з сього, що мусить прийти до оружної розправи. Тому Союз почав організувати військову і робив це під позором помочи для Галицьких Українців і для боротьби з більшовизмом. Армія Українського Національного Союзу росла з дня на день. На 17 листопада скликав Укр. Нац. Союз всеукраїнський зїзд до Києва, на котрім мали бути обговорені всі справи заграничної і внутрішньої політики і реформ. Гетьман наказав відбуття того зїзду і в день перед сим дав димісію міністерству Лизогуба та наставив нове, вже цілковито реакційне російське правительство, з Гербеєм, як президентом міністрів.

Се дало почин до повстання. Управа Українського Національного Союзу виїхала з Києва до Білої Церкви, де стояв полк галицьких українських Січових Стрільців. До Білої Церкви поїхали також освободившіся з київської тюрми Петлюра, Порш, Химерик і полковник Капкан. До першої оружної сутички між військами Українського Національного Союзу і відділами гетьмана прийшло під Фастовом і Бояркою. Війська гетьмана розбиті.

„Відродженне“ з дня 27. листопада подає наказ гетьмана, яким увільняється від головно-командування генерала Клебера, а назначається на головного команданта всіх озброєних сил оперуючих на Україні князя Долгорукова. В сім наказі обявляється всю територію України театром воєнних подій.

З вістий, які продираються до нас з України, слідно, що принайменше Правобережна Україна від Фастова на захід знаходиться в руках українського директоріату.

Се стверджує урядове гетьманське донесення з дня 26. листопада, яке подає, що поїзди вправлені з Києва через Гребінку до Одеси і до Сари через Коростень не вернули назад до Києва.

Одна депеша через Гагу доносила навіть, що українські війська здобули Київ, при чім взяли 10.000 полонених.

Про здобуття Києва через війська Директоріату і про абдикацію гетьмана доносила також Польська Телеграфічна Агенція.

3 Варшави.

Варшава, 10. грудня.

Дня 9. с. м. прибув до Варшави о. Панаць, польський військовий капелян. В розмові з журналістами представив їм політичне положення східної Галичини. На його думку з українських партій тільки одна національно-демократична партія з д-ром Левицьким на чолі, булаби згідна порозумітися з Поляками.

Москвофіли, мають охоту заключити унію (чи церковну? — Прим. Ред.) з Польщею. Визначний москвофіл, генерал Курилович, жертвував свої услуги польській армії.

Щодо Жидів, то мали вони разом з Українцями оплюгавлювати польські державні прапори публично, а пійманих польських жовнірів мордували в звирський спосіб, — кілька трупів з випаленими очима.

Обєдинена польська соціалістична партія всіх трох заборів урядила в дни 10. с. м. 11 великих, всенародних зборів. Збори ті відбулися рівночасно у всіх дільницях. Промовляли: посол Дашинський (Краків), посол Герман Діаманд (Львів), посол Клеменсевич (Величка), Гавзнер (Львів), Дора Ключинська (Тешин), Лев Місьолек (Краків), Енґліш (Краків), посол др Герман Ліберман (Перемішль), посол Марек (Краків), Бінішкевич (Познань), Раймунд Яворський, др Витовт Йодко, др Перль, міністер Арцішевський, міністер Земінський, міністер Малиновський і и.

Зїзд ППС. в Варшаві повзав по тридневних нарадах слідує резолюції:

1) Здійсненне цілковитої самостійности і сполуки всіх польських земель;

2) Утворенне республіки й народнього правління;

3) безпоровочний почин радикальної перебудови суспільности через соціалістичні реформи. Зїзд стверджує, що ППС. буде провадити ідубну кампанію виборчу і поручає партійним організаціям поставити партійні кандидатури по всіх виборчих округах.

На 15. с. м. скликав „Центральний комітет політичної рівноправности польських жінок“ зїзд польських жінок до Варшави. Предметом обрання будуть справи, котрі доторкають виборів і виборчої ординації.

В Варшаві відбулися збори представників тамошнього міщанства, котрі порішили конечність оборони землі і праці Поляків на цілім просторі, де живуть спільно Поляки з Українцями а то через візвання мілітарної зглядно дипломатичної інтервенції антанти для здержання дальшого проливу братньої крові.

Загранична політика Польщі.

ПАТ. доносить, що міністер заграничних справ Васілевський уділяв денникам деяких інформацій про заграничну політику Польщі. І так спір про Шлезк Тешинський, Спіж і Ораву полгодиться з Чехами полюбовно. Спір з Українцями у східній Галичині о польськість Львова і меншість на сході віддано до рішення оружю. Східно-північних окраїн Польщі береже особний департамент в міністерстві. Справа Познанщини і пруського забору мусить бути корисно вирішена для Польщі. З Німцями зірвано дипломатичні зносини. Більшевики самі зірвали зносини з Польщею, насилуючи польське посольство в Москві. З коаліцією навязано зносини.

Вільсон про всесвітний мир.

Ліон. (ПАТ.) В елезійській палаті відбулося прийняття в честь Вільсона. На сердечний тоаст Пуанкаре відповів Вільсон, що населенне Зєднених Держав від самого початку поняло, що не вистарчить виграти війну, але що її належить виграти в сей спосіб, що видвинені сею війною питання розв'язати так, щоби запевнений був світовий мир і щоби створити підвалини свободи і частя чисельних народів на землі. Вільсон закінчив свою бесіду словами, що відбуде наради з англійськими і французькими союзниками, щоби спільно приготувити тревалий мир для цілого світа, котрому не потреба буде ніякого иншого забезпечення, як забезпечення через тревалу згоду і через співділанне приятелів.

Вісти з краю.

3 Перемишля доносять нам про дальші врештування і ревізії. Крім оголошених уже у „Впереді“, арештовано між иншими тов. Жовніра Івана, обі Кульчицькі, свящ. Комарницького, урядника Шадниць Марка, т. Солгана, Фельца, Даха і инших. Ревізії переведено теж у епископа; про некультурне поведення з ним годі тепер писати. Народний Дім, „Віра“, „Сільський Господар“, „Шадниця“ і инші інституції знищені, маси виборжені.

3 Рудок доносять: Повітовим комісарем є адвокат др Олекса Марітчак. З ним працюють посол Онішкевич, урядник староста Мандичевський та радник Кульчицький. Громадську раду розв'язано і заряджено нові вибори.

Національний Музей у Львові.

Національний Музей у Львові в листопаді мав 202 н.р. приросту до 18040 включно. В тім було 130 томів бібліотеки і зникло 10 рукописів галицьких до 1850 р. 7124 укр. рр. Х.Х. в. (автографи: Косачевої Пчілки, Нечуя Левицького, Тимченка, Ів. Спілки, Франка, Чайченка) — та особистих пок. В. Шухевича грамот 9, одна гу-

цульська ніч в 100 кафель, виміняна за нову коштом 650 К. Крім сеї решти збірок шокійного професора В. Шухевича з дарів прибуло 30 н.р., в чім: 2 палеонтологічні окази з Петрилова (великий слимак і зуб мамута), 5 рукописів XV—XVII. в., 27 зшитків богословських лекцій 1850—1 р., записки про діяльність Льва Трешаківського пол. XIX. в. (від о. Ганицького з Рудна), збірка 34 документів мукачівсько-унгварської єпархії 1744—1890 р., Андрея Леванадова-Малоросійський лїтописець 2-ої пол. XVIII. в. — поч. XIX. в., золочена чаша 1748 р., 3 ікони к. XVII. в., перемальовані олійно, з Сільця Бенькового — стільки повістало з дуже інтересного іконостаса, взорового на Крамахових малюнках апостолів, 7 видань по історії мистецтва. Склались на се від: митрополита 72 предмети, п. Юрєвича Е. 2, о. кап. Проскурницького 4, пароха Шельпак 5, пок. о. Питлика 3, з закупів 3.

Домова війна принесла Музеєві значну школу в будинках, на яких 4.000 К., з предметів ніщо не втерпіло. Зате ревізій було аж шість, всі за зброєю і амуніцією, яку жіночо-диточе око підглядів музею добачали в паках вистави УСС. (1 вересня до 31 жовтня) і пакетах їх видавництва, переносених з книгарні і до книгарні.

Підготовлена вистава мистецтва Галицької України не могла відбутись зогляду на борню. Але вона кожної хвили може розвернутися, щоби дати спрому змученій душі випочати в царині свобідного безпристрасного мистецтва. — І. С.

3 недавних днів.

Сербська часопись „Домовина“ (1918 р., ч. 239) пише: „За три роки австрійського наїзду на сербську землю бачили ми різних австрійських генералів, від малих до великих. Всі нам доскулювали, але сі менші ще людяніше з нами поводитися, як великі. На кінці прибув до нас генерал, що був лицарем ордену Марії Тереси. На вступі заявив він, що прийшов край „пацифікувати“ і що кожного Сербського якого стріне з оружем, велить повісити. А сими уоруженими Сербами, яких згідно „бандами“ називано, були сербські воїки, що як могли, так боронили рідної землі. Вслід за тим зарядив лицар ордену Марії Тереси ревізії по сербських домах. Шукали Австрійці ніби то за оружем, а в дійсности не було сербської хати, якоїби не обрановано. Забирано харчеві припаси, одєжу, а передовсім шукано за небезпечними сербськими грішми. Сербським банкам видано приказ не виплачувати Сербови нараз більше, як тисяч дїнарів. Коли визначніші Сербі зверталися з жалобою на військо та рабунки, генерал відповідав спокійно: „Війна — війною. Я велів нині замкнути двацять офіцерів за подібні провини“.

І дійсно замикано офіцерів та вже по кількох днях психіатри видавали їм свідоцтво невинности і алкоголізму. Все те ми бачили та потїшалися, що не згинемо. Коли вивожено сербських юнаків у пописовім віці, росла між Сербами ненависть і певність в недалеку побіду правди.

А як ще забрано закладників, а між ними старця Міляновича, ми знали, що австрійську владу на сербській землі жде катастрофа.

Розбивався генерал автомобілями по Білгороді, окремими поїздами по сербській землі, а вкінці опустив Білгород в однім тлєчаку, який сам через міст до Земуна мусів нести на хребті, бо слуга-жовнір, Сербин з Босни оженився між нами і вже не хотів дивити багажів свого пана. Не подаємо нарочно імен тих генералів, бо в Австрії між ними дурень на дурневі їздив і дурнем поганяв“.

(:)

ІВАН ФРАНКО.

На суді.

Судіть мене, судді мої,
Без милости фальшивої!
Не надійтеся, що верну я
З дороги „нечестивої“,
Не надійтеся, що голову
Пред вами смирно схилю я,
Що з добрість вашу вірити
Буду одну хоч хвилю я.

Судіть мене без боязни, —
Таж сильні ви, то знаєте!
Судіть без встиду, таж ви встид
На привязи тримаєте;
Судіть, як каже право вам,
Судіть остріще, тяче ще, —
Таж ви і право, то одно
В одній машині коліще.

Одно лишень, прошу я вас,
Скажіть виразно й сміло ви:
Яка вина моя і тих,
Що враз зо мною йдуть і йшли?
Скажіть виразно: Люде ті,
Се зрадники! Вони хотять
Перетворити, перевернуть,
Звалити наш суспільний лад!

Тай ще скажіть, за що хотять
Перетворити лад цілий?
За те, що паном в нім богач,
А гнесь слугою люд німий.
За те, що чесна праця в нім
Придавлена, понижена,
Хоч весь той ваш суспільний лад
Піддержує й живить вона.

За те, що дармоїдство тут
З робочих рук ссе кров і піт;
За те, що тут з катедр, амбон
Ллєсь темнота, не ясний світ,
За те, що ллєсь мільйонів кров
По прихоти панів, царів;
За те, що люде людям тут
Кати, боги, раби гірш псів.

А ще скажіть, як сей лад
Перевернути хочем ми?
Не абруєю, не силою
Огню, заліза і війни,
А правдою і працею
І наукою. А як війна
Кровава понадобится,
Не наша буде в тім вина.

Та ще скажіть, що ви й самі
Не відмовляте нам то,
Що правду ми говоримо,
Що прямо, чесно ми йдемо
За правдою. Все те скажіть,
Судді мої, по ширости,
Тоді в ім'я сього ладу
Судить мене без милости!

С О Н.

Мені снилося:

В Варшаві товпилися зі всіх сторін світа
люди. Говорили всіми мовами. Люди з Чикаго
говорили по англійськи, з Києва по українськи,
з Вільна по литовськи, з Садагури по жидівськи,
з Опави по чеськи, з Білостоку по білоруськи,
з Парижа по французьки, з Женєви якоюсь від-
мінною французиною, всі вони говорили бага-
то про якусь коронацію, про спасення світа і та
їх мова зливалася в один гомін. Коли я так
вслухувався в той гомін, то чув ніби якусь одну
гарну гармонію, якісь акорди польської пісні.
І я вслухуючись все і все довше в той гомін-
музику чув, що той гомін є чисто польський.

І мені робилося якось так приємно, якось
дивно радісно, я чув, що я також Поляк, хоч я
приїхав був аж з Африки і говорив мовсю Зу-
люсів.

Я був в самій середині товпи. Передімною
я видів якусь велику будівлю, а на ній виділа
напис: „Нехай святиться сема точка Вільсона
про самоозначення народів!“ І всі ми читали сю
напис, кожний на іншій мові, хоч вона була
написана лише одною мовою, і кожний розумів
її так, що ми всі разом: з Чикага, з середньої
Африки, Садагури і т. д. є чистої крові Поля-
ками. При тім ми почувалися шляхотнішими, ви-
щими істотами і що ми, власне ми, маємо дати
шасте цілому світові.

Всі ми, як були зібрані перед тою будівлею,
не почувалися звичайними грецькими або замі-
тачами вулиць чи чим там іншим негідним на-
шої крові, нашого походження і шляхотности,
а кожний з нас почувався що найменше дідичом
кількох сіл, а вже найскромніші, до яких і я,
як уроженець краю Зулюсів, почували себе
старостинськими комісарами.

На балконі будівлі, де ясніла напись, по-
явився чоловік і зробив рукою жест на знак по-
вітання і спокою. В цілім натовпі почувся один
шеріт: Вільсон, Вільсон, Вільсон... За хвилину
всьо втихло, а чути було лише один голос, зда-
ється мені, з балкону. Якою мовою гомонів го-
лос, не знаю, але всі ми розуміли його і здава-
лося нам, що він був польський.

Голос говорив: „Щасливі ви, уроженці всіх
окраїн світа, бо всі ви, звідки ви не були, все
ви такі є на „кресах“ а тим самим є ви Поля-
ками“. Мені, Зулюсові, зробилося дуже приєм-
но. Голос говорив далі: „Я сам так залю-
блений в ідеї польського визволення, що сам я,
хоч ті креси перетяті Атлантиком, почувуюся
все таки горожанином кресів, бо океан не є кра-
їною, а водою, а вода є неутраляним елемен-
том“. Я знов відчув шось приємне в собі, бо
все я таки ближій до Польщі, чим Вільсон, бо
мене Зулюса не ділять океан, лише малий су-
єський перекоп, а далі вже через Азію, Кав-
каз, Україну, Садагуру, Львів аж до Варшави:
земля, земля і земля. — Голос говорив далі:
„Креси, мої панове, є поняття безконечне, так як
безконечна є вселенна. І чи ви заїдете з землі
на Марс, звідти на іншу планету, з відси на яку
звізду, а звідси на полярну звізду, яка від нас
віддалена на 400 світляних літ, то все те ще
креси і коли вже виїдете поза полярну звізду,
то кресам не кінець“. — Мене знов проймало
мягке приємне почування, бо я, Зулюс, мешка-
нець середньої Африки, є в самій „рідзениї“.

Аж тут сильно стрясло шось шибамі мого
мешкання і я пробудився. Се вистріл з цитаделі.
А моя хазайка дому дає мені в руки „Kurjer
Lwowski“ ч. 534 з 10. XII. 918. і я читаю:

Кореспонденція польська доносить з Вар-
шави, що там з горячковим поспіхом організу-
ється виправа на „tabietze“ литовські і біло-
руські. Бригадієр Янушайтіс і генерал Івашкевич
закликають всіх до виправи на Білу Русь і на
Литву.

І я сказав собі, що справді ті креси без-
конечні...

НОВИНКИ.

— Слідуюче число „Впереду“ вийде, з огляду
на завітнішні свята, доперва в п'ятницю попол.
— Англійські гості. „Gazeta Poranna“ доно-
сить, що англійські офіцери в дальшій тягу за-
сягали інформацій у різних львівських лично-
стей про події останніх тижнів і про перебіг
боїв на вулицях Львова і в околиці. При сім не
обмежилися вони до польських особистостей,
але навязали зносини з представниками Україн-
ців і Жидів. По мисли сих інтенцій відбули вони
нараду з митрополитом Шептицьким, а опісля
удалися до Тимчасового Правлячого Комітету.

— Польські людвці. На засіданню 17 грудня
у Кракові ухвалив заряд польської людвчої пар-
тії відкликати своїх членів з кабінету Мораче-
вського і стреміти до утворення коаліційного ка-
бінету. Мотивами сеї ухвали є се, що теперішній
кабінет не навязав відповідних зносин з коалі-
цією, що не зарядив загальної мобілізації, через
що загрожені є окраїни Польщі і Львів, що не
зорганізував внутрішньої адміністрації, через що
збільшається в Польщі безлад.

— Ян се назвати? Пишуть нам з міста: Вчора
переходив я з жінкою і дітьми вулицею Чар-
нецькою. Близько палати польського біскупа
Більчевського надійшов напроти нас польський
священик. Коли учув, що ми розмовляємо по
українськи, вийшов з рівноваги, плюнув з до-
сади, та почав шось мурмотіти на тему „хам-
ства“... — М. Л.

— „Найпованніший“ днівник англійський „Times“
помістив кореспонденцію свого львівського
кореспондента з нагоди останніх подій у Львові.
Між іншим сей кореспондент інформує англій-
ську публіку в той спосіб, що дотепер Українці
жили в згоді з Поляками, і доперва в половині
Жовтня а в половині листопада повалили сю
згоду. 6.000 уброєних Українців в австрійських
мундурах напали на польський Львів. Поляки
не мали ані одного жовніра. І доперва завдяки
польським дітям удалося відбити Львів. А про-
тижидівські погроми у Львові урядили, очевид-
но, Українці... Ось як інформують Поляки за-
гранично.

— Ян інформує польська преса своїх читачів?
Краківські газети доносять, що Українці перетяли
водопроводи і Львів гине без води... А одна
варшавська газетка зробила „z igły widły“ і пише,
що в Львові, не маючи води, мусять уживати
снігову воду до пиття. І доперва польська тел.
агенція мусяла простувати всі ті байки.

— Із словара польської шовіністичної преси.
Один з наших приятелів (М. Ш.) надсилав нам
отсі зібрані ним квітки з днівникарської ниви
польських шовіністичних газет: Хлопство руске,
— шумовіни руске, — руске пастухи батогове,
— львовське хамство руске, — банди гайдамацке,
— ватаги гайдамацке, — горди гайдамацке, — чернь
гайдамацка, — розвиджоне гайдамацтво, — роз-
бествійне гайдамацтво, — смаркате гайдамакі,
— банди руске, — Кость Левицький збира подпалачи
і рабсуюф і т. д. і т. д. Задля недостачі місця не
хочемо тут подавати повного видання словара
польських днівникарів.

— Хто прав в Австрії? Віденські днівники
подають листу тих високих генералів, які найбіль-
ше кради з військових магазинів. І так на лісті
тій наведені: генерал Бем-Ермолі, генерал Арц,
архикнязь Леопольд Сальватор, фельдмаршал
Клепш-Ульолька, генерал Терстянски, маршал Ке-
веш, полевий єпископ Белік і багаті інші. Всі
ті панове заряджували в цілій Австрії збірку білія
для жовнірів, а рівночасно крали з військових
магазинів тисячі метрів полотна і інших матерій.

Оповістки.

— Партийний секретаріат, бюро посередництва
праці та бюро правних порад знаходиться при ву-
лиці Руській ч. 3, 1. поверх. Урядові години від
10—12 і від 3—4.

— Льональ Львівського Українського Горожан-
ського Комітету знаходиться при вулиці Руській
ч. 3, другий поверх. Урядові години: від 9—1
і від 2—3 попол.

— На полонених в Тешині зложили: Ольга
Завадська 200 К, Ольга Дівнич 100 К, Маруся
Кендель 20 К, Наталія Завадська 20 К.

— До Управи II. упр. гімназій св. Кирила і Ме-
тодія в Київі, Козленка. Артист-малюєр Микола Іва-
сюк пробуває у Львові. Прохає Вас дуже заці-
куватися його дочками Оленою і Олесею до
його повороту в Київ. Українські часописи про-
хаю о передрук. 2—3.

— Дня 11 грудня перед полуднем в битві
під Козичами побіч мажого двора загинув Ста-
нислав Лятоха, артилерист-однорічник. Хто-
би мав вістку про нього, просимо подати до
ред. „Впереду“. 1—2.

— Переписна Редакція Ф.: Статті А. Струга не може-
мо, на жалі, ізаа цензуральних оглядів, помістити. —
Д-р Ф.-В.: Лист з 14/12 ми одержали.

Оповістка

В наслідок перетяження друкарні цінних па-
перів у Відні австро-угорський Банк був змуше-
ний видати тимчасове зарядження виготовлення
нових банкнотів по 200 К. з дати 27. жовтня
1918 р. також і в Будапешті.

Сі банкноти ріжняться від банкнотів з 27.
жовтня 1918 р., котрих опис подано оповісткою
з 28. жовтня тим, що на відворотній стороні
нема сірого фільованого тла.

Відень, 3. грудня 1918 р.

Австро-угорський Банк

Грубер,

віце-губернер.

Шрейбер,

генер. радник.

Шмід,

ген. секретар.

Оголошення приймається по 1 корони
за один петитовий рядок.
За зміст оголошень редакція не відповідає.

До працьодавців! Хто потребує робітників
і робітниць, нехай зголо-
ситься в адміністрації „Впереду“. 8—10

Стельмах пошукує заняття. Може прийняти й іншу
роботу. Відомість: вулиця Сикстусьна
23, у дозорца. 1—8

О. СКРЕНТОВИЧ, СТАНИСЛАВІВ. Ми всі здорові, що
діється з тобою? — Марія. 4—6

Прочитав „Впереду“ повідомити ПІНКАСА ЗАЙД-
МАННА в ВОРЩЕВІ, що Ефраїм Розенген і родина жи-
вуть і добре мають. Інші часописи просяться о пе-
редрук. 8—8

ІВАН ЛЮВЯНЕЦЬКИЙ з женою повідомляють родичів
в КОРИШІЛІВЦІ, що живуть і перебувають у Львові.
Інші часописи просяться о передрук. 8—8

ДЕРЖЕКО, ЗВОРІВ. Ми здорові і безпечні. — Влодко.
8—5

Читачів „Впереду“ просяться повідомити КОРНЕЛІЮ
ГАВРИСЕВИЧ в ЧАГРОВІ ad Букачівці, що ми всі жи-
вемо і є здорові. — Блянна. 8—8

РАДНИКА КОЗАКЕВИЧА, САМБІР, і кожного зна-
когого прошу повідомити родину, що я здоров у сестри
Ванди. Прощу о вістку. — Радник Вейнарович.
8—8

ОНУФЕРКО, СТАНИСЛАВІВ. Я і всі наші у Львові здо-
рові. Здоровію Вас і Осю. — Володимир. 8—8

ВАСИЛЬ РУДИЙ в ПІДГАЙЦЯХ. Коли Мавцько є до-
ма, нехай чекає на батька. Дайте знати, чи Ви здорові.
Пісарев. 8—7

ТЕОДОР КОРОЛИК з дітьми повідомляє свою жену в
КОПІЛЯКАХ, пов. Збараж, що ми всі у Львові здорові.
Інші часописи просяться о передрук. 2—2

РОМАН РОНДЯК в РУДКАХ. Ми всі здорові. Що ді-
ється з Мамою, Славком і з Тобою? Інші часописи про-
сять о передрук. — Оля. 2—8

РАДНИК В. ДОЛБНИЦЬКИЙ, ЗОЛОЧІВ. Прощу доне-
сти Родичам до Скваряни, що я здорова і мешкаю при
вул. Потоцького ч. 88, у п. Л. Коли можливо, прошу
о вістку. — Грена. 2—8

БРОДИ. Хто має яну вістку о ЛЕОПОЛЬДІ АЙХГОРНІ
з Кракова (виїхав з кінцем жовтня в напрямі Львова),
авольте ласнаво донести під: „Шерер“ Львів, вул.
Красіцьких ч. 15. 2—2

ІНЖ. Р. і Ф. ЯНУШ. — Ми здорові. — Михайло.
2—2

ВАСИЛЬ МИХАЙЛОВИЧ ГНАТКЕВИЧ, ученик VI кл.
гімназ. II. української гімназії в Київі. Славо! Дай знати
о собі, чи живеш. — Люба. (Хто мавби відомість
о нім, хай повідомить редакцію „Впереду“). 2—10

ПЕРЕМІШІЛЬ, Микола ч. 6. Мамцю! Я по їспиті, здо-
ров і безпечний у Львові. — Михайло. 2—8

Читачів „Впереду“ прошу повідомити ГАЛЮ ЦУРКОВ-
СЬКУ в СТАНИСЛАВІВІ, вул. Фердинанда ч. 4, що її
муж у Львові і здоров. 1—2

Д-р ВІСНЕСЬКИЙ в ТЕРНОПОЛІ. Що з родиною
Свишівських? 1—2

ОСТАП ВЕСОЛОВСЬКИЙ, СТРИЙ. Дай вістку про Да-
м'яна і Ватків. Ми здорові. — Софія. — Стрийські
і станіславські часописи прошу о передрук. 1—8

МАРІЯ ТИСОВСЬКА і доня Олена здорові. 1—10

Прощу повідомити мою жену МІНУ ТІГЕР в КОЛОМІЯХ,
в млинці Гольдберга, що я і мати здорові. 1—2

Читачів „Впереду“ прошу повідомити ІВАНА МЕШНИ-
ЧУКА з КРИЛОСА, п. ГАЛИЧ, що його син живе на
місці де був. Пан у Відні. — Гринь. 1—8

СТЕФАНІЯ ПОЧИНКІВНА хоче виїхати до БЕРЕЖАН.
— Хто хотів би товаришити, хай зголоситься Куркова
ч. 4, II. пов., двері на ліво. 1—8